

Els homes que no s'han
sabut subjectar a una dis-
ciplina, mai no han prestat
cap servei a llur país

EL SENTIT DE LA DISCIPLINA

Algun periòdic ha tergiversat els fets i ha tractat de presentar-los en forma diferent de com s'han produït a propòsit de l'expulsió del diputat Carrasco Formiguera de la minoria catalana.

Es per aquest motiu que avui reprenem el tema, no pas per la importància que l'actitud en què s'hagi posat el diputat Carrasco Formiguera tingui, car ja diguérem que era una importància molt relativa i d'efectes nuls en allò que podés representar un dany per a l'aprovació de l'Estatut de Catalunya. Ja s'ha vist altrament que l'adopció d'aquella actitud només es traduïa, afortunadament, en el retard de 24 hores en l'aprovació del seu article primer.

Però algun periòdic ha dit que Lluís Companys en la seva declaració prèvia al discurs de Carrasco Formiguera, havia manifestat que quedava expulsat de l'Esquerra Republicana. I això és fals. Carrasco Formiguera no podia ésser expulsat de l'Esquerra Republicana perquè no ho ha estat mai. Fou expulsat de la minoria catalana, per acord unànime de la mateixa, estant-hi presents els diputats Abadal, Rahola i Estelrich. I féu pública aquesta expulsió el diputat Lluís Companys com a cap de la minoria parlamentària catalana, no pas com a cap de la minoria de l'Esquerra Republicana.

Altrament, Carrasco Formiguera no fou expulsat per dir coses que en aquell moment poguessin ésser heterodoxes — que no se sabia si ho serien, perquè fou expulsat abans de dir-les—. Fou expulsat, senzillament, per mancar a la disciplina que tots els diputats catalans havien convingut de seguir. I en un afer de tanta importància com aquest que s'està debatent, quan la passió ha portat la lluita a un terreny d'aferrissament, l'existència d'una disciplina és elemental, com és d'absoluta necessitat subjectar-s'hi.

Ho hem dit anteriorment. Ho deia Lluhi i Vallescà en el seu discurs del del dijous al Parlament: —L'Estatut no enclou tot el nostre programa d'Esquerra Republicana de Catalunya. N'enclo, solament, una part. A nosaltres, com als altres partits, ens ha calgut sacrificar de moment aspectes de la nostra ideologia, per a trobar una convergència que fes possible la unanimitat catalana per damunt dels diversos matisos—. Hauria pogut sortir qualsevol dels diputats d'Esquerra a dir: —A mi aquesta redacció de l'article tal no em satisfà perquè vaig més enllà—. Però hauria estat fer un tort a la causa de la llibertat de Catalunya, en moments en què és indispensable una unanimitat.

El discurs més tallant en sentit catalanista que s'ha pronunciat a les Corts aquests dies, l'ha pronunciat Antoni Xirau. Amb assentiment de la minoria catalana. No es tracta pas de defensar el catalanisme integral ni de no defensar-lo. Es tracta de subjectar-se a un sentit de disciplina. Tothom s'hi subjecta menys Carrasco Formiguera. Carrasco Formiguera és expulsat; heus ací tot.

No som mal pensats com els que creuen que Carrasco Formiguera ha adoptat aquesta actitud amb mires a una plataforma electoral. Més aviat creiem que fou un acte d'inconsciència.

El discurs de Carrasco Formiguera no conté res que no pugui subscriure, en aquests moments, tot català. No és cap discurs radical, de tons maximalistes. Potser ha estat solament l'actitud la que ha estat adoptada amb mires a què passés per radical, en aquell solament esquerp del solitari que no es doblega. Si és al darrera de l'actitud — ja que no del discurs — que alguns brandats tractessin d'enrolar-se, els planyem de debò. Dels homes que no se saben subjectar a una disciplina, no se'n pot esperar res de profit.

ELS DOTZE QUE VOTAREN EN CONTRA

"A B C" dona els noms dels dotze diputats que votaren contra l'article primer de l'Estatut.

Diu: "Los doce diputados merecedores del bien de la Patria que votaron en contra del artículo primero del Estatuto de Cataluña, son los señores siguientes:

Martínez de Velasco.
Cuesta.
Gómez González.
Calderón (don Abilio).
Casaneva.
Alonso de Armiño.
Madariaga.
Ortiz.
Fanjul.
García Gallego.
Gómez Rojí.
Royo Villanova."

ELS CRUCIFERS

Per governar necessitaven la censura i per combatre des de l'oposició necessiten la clandestinitat irresponsable

Oviedo, 13.—La policia tenia sospites que certes fulles injurioses per al règim i els seus homes representatius que venien repartint-se clandestinament, podien ésser editades per Acció Popular. Previ el corresponent manament judicial es practicà un escorcoll al domicili de l'esmentada agrupació política. A la secretaria es trobà gran quantitat d'aquestes fulles, redactades en una literatura groguera. També es trobaren postals i impresos de propaganda monàrquica. Les fulles clandestines es tiraven amb una multicopista, en la qual estava col·locat el clixé de les dites fulles.

També es trobaren exemplars d'opuscles de propaganda monàrquica. S'aixecà acta de l'escorcoll. En conèixer el resultat d'aquest escorcoll el governador civil, va disposar la clausura del Centre i la detenció de la seva Junta directiva.

Són persones que es destaquen per la seva propaganda monàrquica i pels seus atacs al règim.

Madrid, 13.—El ministre de la Governació, referint-se a la detenció a Oviedo de la Junta directiva d'Acció Popular, per haver-se comprovat que en l'esmentada entitat es feien unes fulles clandestines, manifestà que, a més de les sancions que determinen els tribunals, castigarà també la dita Junta no solament per la mena de literatura que propagaven sinó pels procediments il·legals que empraven, havent-hi llibertat d'impremta per a dirigir crítiques i censurar el Govern. No és comprensible que persones de posició social hagin de recórrer a aquests procediments i utilitzin la clandestinitat per tal d'evitar la seva responsabilitat.

Baralla per qüestions de treball

Granada, 13.—Des de fa dies que s'efectuen acomiadaments en les obres de l'Hospital Clínic.

El dissabte passat fou acomiadat, entre altres, l'obrer Josep Martínez Martín, de vint anys, solter.

Aquest mati, a les set, el Martínez s'ha presentat a les obres i acarat amb l'encarregat Galetà Veguero.

El Martínez ha posat fi a la discussió treient-se una pistola i fent foc contra l'encarregat, que ha resultat mort.

Un cosí del Veguero, anomenat Nicolau Salcedo, s'ha llançat contra l'agressor, que també ha disparat contra ell, i una bala li ha travessat la llengua.

LA SOCIAL-DEMOCRACIA

La reacció alemanya, anglesa, australiana contra els partits socialistes, els primers passos obscurs de la nova República xilena donen una importància immensament actual a la pregunta: és possible d'implantar democràticament el socialisme? El bon social-demòcrata es feia, i potser es fa encara, el raonament que segueix: El règim capitalista, que comporta guerres i les més iníquies injustícies socials, ha fracassat; el règim socialista ofereix una solució. Els qui pateixen sota el règim capitalista, que són els més, acabaran per voler provar la solució socialista, mentre tinguem prou paciència per a anar-los convencent. No cal, doncs, recórrer a la revolució i a la dictadura per a implantar el socialisme. Quan tindrem majoria de vots, l'implantarà el Parlament socialista, i un poble convençut l'acceptarà joiosament.

Si la feina política fos un joc de pura dialèctica a base d'abstraccions, és possible que la social-democràcia hagués progressat de la manera indicada. Però la política viu de fets molt concrets i es mou entre individus curulls de passions i carregats d'interessos. El socialisme democràtic no ha trobat pas el seu camí obstruït pels raonaments d'intelligències adverses, sinó pels entrebancs suscitats pels interessos injustament privilegiats que s'apropiten de la bona fe de la nova tendència per a provar de fer-la fracassar.

Sempre que el socialisme democràtic s'ha posat a governar li han sorgit enemics tan deslleials com formidables: les finances, les armes, entre altres adversaris, han aprofitat la llibertat que els deixava per a enganyar-los els moviments fins a immobilitzar-los. Considerem, per exemple, el cas d'Alemanya. Derrotat l'imperi, la tendència oposada a la que l'havia portat a la catàstrofe, és justificada i exaltada. Els socialistes fan la revolució, són els amos; però, predominant en ells la tendència democràtica, no volen establir una dictadura socialista, sinó que deixen el nou Govern a la decisió electoral. Governen democràticament; la reacció no gosa encara alçar el cap. Però els armats no trigaran a adquirir una importància excessiva.

El reviscolament dels armats (on predominaven els mateixos oficials de la monarquia, delirants d'orgull de casta i de xovinisme) va ésser directament produït pels bolxevistes. El socialisme tenia, per a ser-

var l'ordre nou, la policia antiga. La tria i renovellament de la Reichwehr no podia fer-se, perquè els espartaquistes llançats al carrer obligaven els socialistes demòcrates a refiar-se de les velles forces armades. Pensant en Kerenski i no volent-s'hi assemblejar, el socialista Noske s'havia de llançar a una repressió brutal i la social-democràcia havia de fer-se còmplice dels assassinats de Rosa Luxemburg i Karl Liebknecht. El resultat de la maniobra bolxevic es veia veient després: el socialisme democràtic ha perdut part de l'escalf popular (perquè al poble que treballa i sofreix no li plau la repressió dels qui protesten en nom d'ell i els armats, veient-se necessaris, han recobrat l'aplom i l'ure.

Si els armats professionals necessiten la col·laboració dels extremistes contraris per a refer llur influència, els homes de diners poden portar la iniciativa a la producció de tota mena d'extremistes hostils a un règim de democràcia socialista. El resultat de llurs maniobres es veu clarament a Alemanya, i també a Anglaterra i Austràlia, països on el cos electoral ha reaccionat fortament contra les administracions laboristes. Si el socialisme hi hagués dominat absolutament la riquesa, l'aplicació de mesures d'endegament social (sancions, assegurances, difusió de la cultura entre els humils) no hi hauria produït un trasbals econòmic, sinó un saludable canvi perfectament regulable. Però es tractava d'administracions laboristes en Estats capitalistes — administracions obligades a despeses enormes, mentre les fonts dels ingressos romanen sota la influència d'interessos hostils, incapaces de tenir en compte el bé general, que no s'estan d'amagar-les, desviar-les o estroncant-les si creuen que així poden provocar una situació on es faci impossible la vida de la tendència que amenaça llurs privilegis. Així, l'experiència de govern que hauria de servir de prova convincent de l'eficàcia socialista esdevé sovint un gran argument en contra.

A despit d'això, és raonable encara l'existència de social-demòcrates. Ho serà sempre que els inconvenients d'una dictadura, per letàrgica que sigui, superin els que comporta la tàctica socialista no revolucionària. Miraré de sospesar tots els inconvenients en un altre article.

C. A. JORDANA

EL 12 DE JUNY

UNA ALTRA JORNADA REVOLUCIONARIA DE PER RIURE

DOS GUARDIES I DOS PERTORBADORS FERITS, A BILBAO

Madrid, 13.—El ministre de la Governació, en rebre aquesta matinal els periodistes els ha manifestat que en alguns llocs d'Espanya els extremistes intentaren manifestar-se. A Barcelona tot es reduí a un grup de marrees que intentà infructuosament promoure aldarulls i fugí així que es presentà la força pública.

A la resta d'Espanya no aconseguiren manifestar-se, llevat a Bilbao.

A dos quarts de dotze del migdia al Passeig de l'Arenal s'organitzà una manifestació formada per un centenar d'individus que es dirigia pel carrer de l'Estació a la Gran Via. Sortiren les forces d'assalt que aconseguiren dissoldre fàcilment els manifestants, però un grup d'uns vint-i-cinc individus es refuà dirigint-se a l'Alameda de Mazarredo i apedregà l'edifici on hi ha establert el Consolat de França. Trencaren uns quants vidres. Un inspector i uns agents acudiren i feren alguns disparats en l'aire que feren fugir els apedregadors, però tres d'ells quedaren detinguts. Són de filiació comunista.

Després, al carrer de Contalajo es

formà una manifestació d'uns tres-cents comunistes que féu irrupció al carrer de San Francisco. Sortiren forces de seguretat a cavall que nefejaren de manifestants el carrer. Aquests anaren aleshores cap al pont de ferro. Els sortí al pas un caporal i quatre guàrdies. Els manifestants els feren recular i dispararen contra la força pública. Resultaren ferits dos guàrdies de seguretat, un de pronòstic reservat i un altre anomenat Antonio López Alcalde, greu. Un manifestant resultà ferit greu i un altre no tan greu. Foren detinguts diversos avalotadors, àdhuc el suposat autor dels disparats. Un guàrdia municipal també resultà ferit en acudir al lloc dels successos.

(Segueix a la pàgina 10)

MORT D'UN GUARDIA FERIT

Bilbao, 13.—Ha mort el guàrdia de seguretat Antonio López, ferit en els successos d'ahir prop del Pont de Ferro.

El governador civil ha donat excuses al consol de França amb motiu d'haver estat apedregat el consolat de la veïna República.

EL TRIOMF DE LA REVOLUCIO A XILE

Dàvila, president del nou Govern, ha dimitit. Un senador comunista el substituirà

SANTIAGO DE XILE, 13.—El president de la Junta provisional, senyor Dàvila, ha presentat la dimissió per greus diferències amb els extremistes que formen part de la Junta.

Els periòdics assenyalen com a futur president del Govern el senador comunista Hidalgo.

DESORDRES A UN POBLE DE JAEN

Jaén, 13.—Comuniquen el poble de Fuente del Rey que es produïren greus desordres. El president de la Casa del Poble havia denunciat al governador civil algunes suposades irregularitats relacionades amb la contractació d'obres en les feines agrícoles. Es diu que l'esmentat president exercí coaccions prop dels treballadors que, exaltats, es proposaren declarar la vaga general. Es presentà a aquella població el governador civil, que pogué comprovar que no eren certes les denúncies formulades.

Els treballadors intentaren posar en llibertat violentament els que estaven detinguts per coaccions. El fet adquirí caràcters d'un veritable motí i el governador s'hagué de defensar personalment. Hi acudiren forces de la guàrdia civil que estiguieren a punt de disparar contra els revoltats en vista de la seva actitud violenta. La intervenció del cap del lloc de la guàrdia civil evità sagnants successos. El governador civil tornà a la nit a Madrid i el seu automòbil fou apedregat a la sortida del poble.

Greu incident obrer a Canàries

Un mort i dos ferits a Santa Cruz

Santa Cruz de Tenerife, 13.—Amb motiu del conflicte dels obrers del port, s'han registrat alguns incidents.

Els sindicalistes s'han negat a treballar amb els de la Borsa del Treball i un grup ha agredit el llistaire Josep Gutiérrez, causant-li algunes ferides.

Gutiérrez, per tal de defensar-se, ha fet diversos trets, i ha resultat mort l'obrer Josep Dorta.

En acudir-hi la força pública, ha estat rebuda a trets pels obrers, els quals feriren el guàrdia Galetà García.

Els obrers s'han dirigit a la ciutat i han obligat a tancar el comerç.

Hom tem la declaració de la vaga general.

Descarrila un tren entre Bilbao i San Sebastian

Tres morts i trenta-sis ferits

Madrid, 13.—Al ministeri de la Governació han manifestat aquesta matinal que el tren dels Ferrocarrils Bascongs que fa el recorregut Bilbao-San Sebastian havia descarrilat per haver sortit un dels vagons de la via. Han resultat tres morts i 36 ferits, un d'ells gravíssim, amb fractura de la base del crani. Els altres ferits ho són de pronòstic reservat. Han quedat hospitalitzats a Algolbar sis ferits, atesos perfectament. Els altres han estat traslladats als seus domicilis.